

Վարագայի Հավատիս հաճութաւ տեօրթ տեփա, եանի բազար իրթէսի, սալը, բէնճէմպիհ, վէ ճիւշ ժա իրթէսի կիւնլերի չըգմագտաւ տըր:

Վարագա սէնէտէ 200 նիւսիսէ վէրիւպ, գըւ-մէթի տալիս պիր սէնէ իշին 200, վէ տըրը պիր իշին 100 զուրուշտուր:

Եիւզ զուրուշտու պիր տեփաւա վերէմէյէն քէ-սանտան եալընը 50 զուրուշտալիս պընտարագ, իւշ պըրը 50 նիւսիսէ զաղէթա վէրիւշէք տիր:

Վարագա թանէ իշին 50 շէր փարայա ռաթըր-ճագ տըր:

Իլանաթըն ռաթըրը իւք տեփա իշին 3, իքնիճի

տեփա իշին 2, վէ իւշիւնճիճ վէ զիյատե տեփա-լար իշին 1 զուրուշտուր:

Մէթուլ վէ սայիրէ, Վարագը իւնընտա իւսթ գալթաւ, 8 նիւսիսէ օպատու զանոսեան Կարապետ իսմինէ կէօնտերիւշէք տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իշէր միլէթիմիզին էն զիյատե աճըն-մայա շայան պիր հալի վար իսէ, օ տալիս, բարաճա չէքմէքտէ սլուղուղա զարուրէթ տիր:

Հէօյլէ քի, փաթըրիքսանէնին գաբանմասընա, հէման չօգըւգ պիր շէյ գալմամը տըր:

Վէ տիր պու զարուրէթին սէպէպի. չիւն-քի էհալի իյանէ իթմէքտէ տիր: Վիշին էհալի իյանէ իթմէքտէ տիր: Իշթէ պու տուր, հալը օլունմայա շայան էն պիւյիւք մէ-սէլէ:

Պու խուսուստաւ րէյ իքի տիր. պազըրար, զիյատե թագսիրաթը էհալի իւզերինէ համ-լիյէտիլէր: հալ պու քի, շունճա սէնէլէր-տէն պերու, էհալինին րիւզկեարա վէրմիշ օլունղու հիսապըրը փարալարըն, նէրէյէ կիթաիկինի ասլա տիւշիւնմէտիլէր:

Իշվէլի էհալի վէրիւր իտի, չիւնքի հէմ վերմէյէ մէճպուր իտի, զիւրա ճէպը վար ի-տի, վէ հէմտէ վէրտիկինին հիսապընը սօրմա-յա սէլահիյէթի օլմատըղընտան, տայիմա էմիլիյէթի պուլունմագտէ իտի: զիրա, չալ-նը չըրբանը իշիթմէքտէ վէ պիլմէքտէ տէ-թիլ իտի: հալ պու քի շիմտի, հէմ հիսապ սօրմայա հագգ ու սէլահիյէթի վար խու-կին պիլմէքտէ տիր, հէմ քիման քէնտույէ ճէպը իտէմէքտէ տիր, չիւնքի ատալէթ վէ սէրպէսթիյէթ տէվրինտէ եաշամագտա տըր, վէ հէմտէ, բէք չօգ էմնալէրէ մէպ-նի, էմիլիյէթի պիւթիւն պիւթիւն սէլպ օ-լունմուշ տուր: Իմտի, պուլունտան սօնրա, է-հալիտէն փարա ալընապիլմէք իշին, եա էսկի ամիրալըգ եալտա ենիշէրիլէք տէվրի կէրի չաղըրմալը, վէ շիմտիքի պաշլար քէսիլիպ, օթուղ զըրգ սէնէ էվվէլէքի պաշլար մէգար-լարտան չըգարըլարագ օնլարըն եերէրինէ վագ օլունմալը տըր, վէ պու իսէ, Պին Պիր իիճէ մասալարընա մալսուս պիր հալ տիր, վէ եալտա, Սահմանագրուրէին իճրայէ գօ-նուլմալը, էհալիյէ իշ վէ էմիլիյէթ կէօնթէ-րիլմէլի տիր:

Վիլգամլար գօյմագ, մէճիւլէր տէյիշտիրմէք, նասիհաթլար վէրմէք, վէ վատլար իթմէք, ասլա պու տէրտէ պիր տէրման օլմամալար: էօյլէ հէվայի շէյլէրէ գանդպտա փարա վի-րէճէք ատամ րէք աղ գալմը տըր: հէրքէս շիմտի, տէվիւ կէշմիշի վէ հաղըրը հիսապ

իթմէքտէտիր, իլա կէլէճէյի վէ օլմաղը տալիս հիւսայ իթմէքտէտիր: եանի տիմէք իւ-թէրիլ քի, հէր գանղի Վարուրէթին օլուն իսէ օլուն, պուլունտան սօնրա, պու կիտիլ իլէ, եանի պտտի հէվա օլարագ, վէ եալընը միլէթ վէ մէգհէյ զայրէթի վէ խաթըր իշին չալըշարագ, վէ քիւտի քէյի վէ զամիրինէ թապի սլուղուղա հալտէ, հաճութաւ պիր եա իքի տեփա, վէլհասըր վագթ ու հալի միւսաա-տէ իթտիքճէ կէլէրէք, իշ կէօրէպիլէճէյինէ գանտըրը պիւրա ալմամալագ տըր: զիրա, հէրքէս պիլմէքտէ տիր քի, պիր ատէմ, էմ-մա իսթէր իսէ, սահիհէն պիր աղիլ օլուն, միլէթինի քէնտիւնտէն վէ քեարընտան զիյա-տէ սէվէմէլ, վէ հէրքէս պիլմէքտէ տիր քի, հէր ատամ այրը այրը, քէնտի իշինի իտարէ իտէպիլմէք իշին, կիւտտէ սէքիլ օն վէ օն իքի սաաթ չալըշարագ մէճպուր պուլունմագտա իքէն, իւշ միլիոն էհալինին մէսալիհի միլիթէ-ատտիտէսի թէսպիլի օլունտուգտան պաշագ, պիր թագըրմա իսլահաթ տիւշիւնիլմէսի, վէ իճրապընա չալըշարագ իշին, իշտէն վէ կիւճտէն չալընարագ սարթի վէ իհտա օլունտան եալընը պիր գաշ սաաթ քիթայէթ իտէմէլ:

Վէլ հասըր իտտաամըղը թէքէրիլար իլէ տէրիլ քի, այըրը մէմուրլարըմը պուլուն-մալըտըր, վէ շիմտիքի հալ հիւ տէյիլ իսէ, էն զիյապի էհիլ լիյագաթ, սահիպ քէմա-լէթ, վէ հէմտէ չալըշարագ զաթլարտան միւ-րէթմէպ պիր գօմիսիօնուլուն օլմալը, վէ հէր կիւն հէր սաաթ մէսալիհի միլիյէ իլէ մէշղու պուլունմալը, վէ պիր թարափտան շէրէթ վէ միւքեափաթ զայրէթիլի, վէ տիկէր թարափտան տալիս, պուլունտան շէ-րէթ վէ այըրըմը տալիս զայպ իտէր գօրգուսույա չալըշարագ տըր: էմմա, Սահմանագրուրէինուն հաքեամընճա, Վա-ղաքանան վէ Կրօնանան ժողովար, վէ խորհուրդլար հոգաբարձութիւնլար վար ի-միշ: զարարը եօգ, եինէ օնլար պուլունտան-լար, վէ վերաքննութիւն վագթինէ գատար հուգուգ սահիպի գալարագ, մաաշը մէ-մուրլարա վէ գօմիսիօնա նէվարէթ իթմին-լէր: Պու խուսուստէն իճրապը միւրատ օլուն-տուղու հալտէ, էթրափըյա տիւշիւնիլիւպ, պիր րապըլթա թահթընա վագ օլունմասը միւլմիսիլ տէյիլտիր:

Պիղիմ պու իտտաամըլ, շիմտիք գա-տար, Վարուրէին կիւրուհունտան չօգլարա

հօլ կէօրիւնմէմիշ տիր: վէ հաթթա պաղը գալէմէր տալիս, գարը սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իթմիլէրտիր: Պիղէ զըտտ էթքեարտա պու-լունտանլարըն, իպրագ իթտիքլէրի էն պիւլիւք սէպէպ փարա պուլունմամասըտըր: հալ պու քի, պիլտէ տէրիլ քի, փարա պուլունմամա-սընտա սէպէպ, իտարէմիզին պու հալտէ պուլունմասըտըր: թէսթրտա բարա բէշին վէրիլմէք, լաքին գահվէտէ գահվէ րէշին ի-շիլմէք ատէթտէն օլունղու աշիքեարտըր: պիլ տէրիլ քի, էհալիտէն փարա ալընագ իշին, թէսթրո ուսուլի թուլութլարըլ, իլ-լա գահվէ ուսուլի թուլութլարըլ (պուլթա-րիգին էլըմիլիյէթինի պիր մէպտէ կիպի իպ-րագ իթմէյիպ, իլա էհալինին էմիլիյէթի սէլպ օլունմուշ հալինէ նիսպէթլէ), եանի էվվէլա սէմէրէ կէօնթէրիլիպ, սօնրա իյանէ իսթէնիլ-մէլիտիր: զիրա, օլ գատար կէօղիւ գօրգուլ տուր քի, "ատամ սէնտէ, պու տալիս շիմ-տիլէ գատար վէրտիքլէրիմիզին եանընա կի-տէճէք տէյիլմիտիր: եաղըգ տէյիլ մի փա-րամա" լաղըրտըրը, հէր քէս սէօյլէմէքտէ տիր:

Պու սօնրաքի սէօյլէտիլէրիմիզ օլ գատար սահիհ տիր քի, իտտաամըղըն էթքեարը ամ-մէյէ մուլափըգ պուլունտուղուն անլամագ ի-շին, հէր սընըթ քէսանտէն, եալընը եիւզ նէթէրինէ, այրը այրը սօրուլմագ միւրատ օ-լունտա, շու "էվվէթ, պու միլէթտէ այըրը մէմուրլար օլմատըգճա, վէ պիր սէմէրէ կէօս-թէրիլմէտիքճէ, նէ միգտարի քիթայէ փարա թօրլանմասը, վէ նէտէ արղու օլունտան իս-լահաթըն կէօրիլմէսի իհիթիլմալտէն տէյիլ տիր" ճէվապընը, լա ագալ տօգսանը թա-րափընտան ալընաճաղը, մէմուլի գալիտէն տիր:

Իշթքեար օերպէսթիյէթինէ րիպիլթի քեամիլէմիզ օլունղունտան, պիղէ մուղալիլ րէյտէ պուլունտանլարա պիր շէյ տէյիլմէյիլ-լաքին պաղը պէտիսալարըն, վէ խուսուսիյ-լէ պիր վատ վէ ճահիլ գալէմին, պիղիմ պու, մաաշը մէճմուրլար, վէ գօմիսիօնլար օլմալը մէպտէմիզին ճէրհ իթմէյէ գանաաթ վէ ճէսարէթ իտէմէյիպ տէ, պու իտտաատան մագսէտիմիզին, անճագ միլէթտէն պիր այ-ըրը մէմուրլարիլ գալիմագ սէվտապընտա օլմագտան իպարէթ օլմասընը սույի զանն իյ-լէմէսինի, տօղըրուսու զիյատէսիլի վէ էսէթ իտէրէք այըպլարըլ: զիրա, միւստէթիլ էօմ

բիւնական, միւլեթմէ Տիւ պիր իշտէ պու-
լունմատրդընդ շէօյլ տուրտուն, Տիւ պիր
կիւն անդոմ տախի իթմէրիւղտիր. վէ էէր
իյի միւլաճաղա օլունուր իսէ, (նիյէթիմիդ
թէշէթթի տէյիլ տիր) միլէթ ուղղունա բէթ
չօգ շէյ տախի դայպ իթմիւղտիր, վէ ճա-
լեատա իթմէթտէյիդ. . .

Վէյճիմիդտէ շու շիւթճէյի ճայիդ կէօ-
րէնէր, կէշէթմէնէ Գլաթաթկան ժողով
աղալարը իշին պիր ցոյս պէյան իթտիկի-
միդտէ, Կէկէր այլեզ վէրիւր իսէ, պիրտէ
պիլ՝ տէմէմիդ, զանն իտէրիդ քի, քէնտի-
լէնքէ պիր գուլվէթ ետիտա պիր տէրիլ տա-
տի իթմէթտէ տիրէր. Տաղ պու քի, սաթվէթի
գալպ իւզրէ օգլոյան բէթ ալեա անլար քի,
օլ լազըրտրտանէ պիլիմի՝ միւլաթընդ պաշգա
շէյ օլմայլպ, իլա, քէնտի իտտաամըղա պիր
գաթ տաճա թաթվիյէթ վիթմէք նիյէթին-
տէն իպարէթ տիր. . .

Սէլէվ օլ նիյէթմէթտախի օլմուշ օլտագ.
մէկէրք պիր գապաճաթմը իշէմիշ օլու-
րուդ. աճէպա միլէթէ խրտմէթ իտէրէք պիր
այլեզ ալմագ խրտըղըր, ետիտա իրթիքեապ-
ճըլը՝ իթմէք մի տիր. մէկէրք պու գատար
տէվէթլէրի վէ միլէթլէրի իտարէ իտէն
զաթըր, միլէթլէրինտէն այլեզ ալմագտա
տէյիլ մի տիրէր. վէ մէկէրք պիր գալմէ
թիմիդտէ պուլունան Վաթուղիկոս, Պատրի-
արք, եպիսկոպոս, վարդապետ, քաճանայ
վէ վարժապետէր, այլեզ ալմագտա տէյիլ
մի տիրէր, վէ նիյէն ալմամը տըրէր. . .
Պունտան տա գաթինագար, պիլիմի միլէթ-
տէ այլեզը մէկէրք պիր օլուն տիմիդտէն,
մուլթագա պիլէ տախի պիր մէկէրք յիյէթ
վէրիւղտէնէ ճէպր իթմիշ օլմուլոյուդ. . .

Պու լաթրտրտա ճէվապ վէրմէք ճայիդ
տէյիլ իսէ տէ, պաղը գապա աթաւլարըն էֆ-
քեալընը տիւղէթմէք, վէ պաղը միլէթ
միւլաթըր իշէնմէքտէ օլունուր ճալտէ,
պիլի օլ սուրէթտէ ֆաթ իթմէք իյէ ճէսա-
րէթ իտէն ճաճիլ վէ պէտիսաճարա, քէնտի
վատուլիւլարընը անլաթմագ էմէլիյէ, ա-
լէնէն պէյան իտէրիդ քի, պիլիմ ալապ միլ-
լէթ մէկէրք յիյէթինտէ կէօղլմիւղ հօգ
տուր, ֆէգաթ միլէթիմիդ սէվտիկիմիդ ի-
շին, օլ իտտաամըղը իլէրու կէօթիւրմէյէ
չալընըրը. վէ իշթէ սէնէտ վէրիւր կէպի, է-
կէր միլէթ պու մէպտէմիդ գապուլ իլէ,
մաաշըր պիր գօմիսիօն ինթիսապ, վէ պիլի
տախի աղա իտէր իսէ, արգատաալարընը
այլեզ ալտըղը ճալտէ, պիր սէնէ, ճաթթատա
պիր իքի տէֆա, տէյիլ այլեզ իսթէյէրէք, իլ-
լա պտա եիւզ զուրուշտա մէսաթիֆ իթմէք
լաղըմ կէլիլ իսէ, անլ տախի ֆէտա իտէրէք
կիտիպ պուլունմայա մա մէմունիյէթ ճա-
ղըր պուլունմաղընըրը վատ իտէրիդ. . .

— () տան Գրիգոր էֆէնտի բէնճէմպիճ
կիւնիւ, Վէթուլէնէթ թարիգիյէ սէվթէ մէ-
տուլիյէթինէ կիթմիւղտիր. . .

— Ըաճաղարնայ արժ. Կարապետ
վարդապետ Խզմիրտէն Տէր սէտաթէթէ կէ-
միշտիր. . .

Սամարը քի միլէթիմիդտէ պուլունան
թապիպի ճաղըղլար, քէնտի զայրէթի միլիյէ-
լէրին Խաղաղ իլէ, միւլաթիյէ ճէնապլէրի-
նին քէսպի իթագաթ իթմէսի զըմընտա, Տէր
նէվի սայ ու զայրէթի ճիմմէթ միւլաթաթթ
իտէրէր. . .

Տիւնքի կիւն սրաղան Պատրիարք ճայր
ճաղըթլէրի Պէյ օլուն քիլիսէսինտէ արժ.
Խորէն վարդապետէ Ծայրաթիւրգ աստի-
ճանըն իթա իթմիշտիր. . .

— Ըաթաթ կիւնքի Վարդապետ, պու
ճիւմա իթմէսի Կրօնական վէ Վաղաթական
ժողովար իշին, եէնիտէն գուրա վէրիլէճէ-
կիւնի պիլտիրմիլ իտիք. . .

Սաճանագրուլիւն աճքեամընճա, մէդ-
քիւր ժողովար տէյիլիմէգտէն էվվէլ, ինդ-
ճանուր ժողով իքի սէնէլիք մաղպաթալա-
րընը կէօրմէյէ վէ տիյնէմէյէ պօրճու իտի.
ճալ պու քի, էքսէթիյէթ պուլունմատրգ-
տան պաշգա, պու խաւսուուն լաղըրտըր
թախի. կէշէմիշ տիր, վէ էքսէթիյէթ
պէթլէնիլմէք լաղըմ կէլէ, զանն իտէրիդ
քի, մէքքիւր ժողովարըն, պիլմէյիդ գաշ
այ տաճա թէճամիւլ իթմէսի լաղըմ կէլէ-
ճէք տիր. վէ պունտանտա գաթինագար,
պիր ան էվվէլ իսթիֆալարընը գապուլի
իպարմ իթմէքտէ տիրէր. . .

Պիլ պուրասընը պու գատարճըր զիքր
իթմիւթտէն օսնըրա, կէշէլմ, վէրիլէճէք
գուրա պաճարնա. . .

Միլէթ Սաճանագրուլիւնու արզու իթ-
մէքտէ իտի. մաղճար պուլուլու. իսթէ-
տիկի կիպի Երեսփոխանլար վէ լաղապան
խորճուրըլար աղալարը ինթիսապ իթտի.
վէլ ճաթը Սաճանագրուլիւն իծրայա պաշ-
լատը. լաթիւ, նէտէնաալի քի, մէմուլ վէ
արզու օլունան սէմէրէ կէօրիւլէմտի, էճա-
լի մաճըն վէ մէյուս օլուն, վէ աղգա-
լին Վարչուլիւն զայրէթտէն վէ գուտիլթա-
տէն տիւլտիւ, վէ Սաճանագրուլիւն խա-
թար ու թէճիք տէրեալարընտա չալգան-
մայա պաշլատը. . .

Պունուն սէպէպի պաշգա շէյ օլմայլպ
իլա իքի տիր. պիրինճիսի, մէմուլիյէթլէ-
րին անգարեա սուրէթիյէ օլմասը, վէ պու
սէպէպ օլ գաթար պիլիւք վէ սաճիճ տիր. քի,
միլէթիմիդ պու թարիպի տէյիլթիւլթիւլթէ,
Սաճանագրուլիւն իծրասը, վէ թէմէլիւլթա-
լաճաթ ճուսուլի միւլթին տէյիլ տիր. ֆէ-
գաթ, պու ճիւմէ իլէ, Տիւ տէյիլ իսէ,
ճիւմիթինտէն իյի պիր ճալտէ Գլաթաթկան
թիտիք, էկէրիւ շու պէյան իտէճէկիմիդ ի-
քինճի սէպէպ օլմասա իտի, էպիսի, Տէր քէա
տաճա գուրա վէ Երեսփոխանըր նէ իտուլի
պիլմէտիկիւնտէն, շայէթմէ պուլունան վէ

պուլունմայան աթաւլար գուրա վէլտի, վէ
քէնտու նիյէթ ու արզուսինէ թաղմէն, միլ-
լէթին խարապիյէթինի մուճիպ օլուն. . .

Սաճանագրուլիւնուն ճանը գուրա տըր,
վէ մուճաթըղլարը Երեսփոխանլար տըրլար. . .

Իճալի գուրա վիթէճէկի վագրթ, տէյիլ
էօյլէ գէնթին, պուլունտուլու մաճէլտէ քի
չօգ նուլուլքեալար, վէ օլունգաճ սինիլ քէ-
մալէ Թաթիլ զաթլար արամաթ իտի, իլա
միգտարի քիֆայէ նիղամաթը տէվէթէ աշի-
նա, միլէթին Տէր պիր ճալինէ վագրթ,
թաշալարճա մաթիւմաթը օլունգաճ եէրին-
տէ, գալլի մէրճամէթլի վէ տուլղուլու, Իվ-
րօպա մէտէնիյ յէթինտէն խապէրտար, վէ
միլէթ ուղղունտա ֆէտաթեարըր իթմէյէ
ճալի վէ վագրթի թալաթաթ վէրիւր զաթլարա-
րամաթ իտի. . .

Վագա, Երեսփոխան էֆէնտիլէրի
քեաթիլէսի, պու տէտիկիմիդ խասիյէթ-
լէրտէն մաճըն տէյիլտիլէր. լաթին մաճ-
ընմ պուլունանլարը, վէ ճաթթա պիր տէ-
ֆա օլուն մէճիւլէ ալապ պաթմայանլարտա
էքսիք տէյիլ տիր. . .

Պաղը ֆապիլգալարը կէղմիշ օլանլար պի-
լիլէր քի, պիր պիլիւք չարիւ, պիր չօգ
չարիւլարը նիղամաթ տէճիսիլէ պիլիւր,
վէ մէղքիւր պիլիւք չարիւ պօղուգ տէճիւլէ
պաշլատըր կիպի, տիկէրլէրի տախի Եօլա-
րընտան չըմայա պաշլարը. . .

Միլէթիմիդ իտարէսի ֆապիլգաթընէն
պիլիւք չարիւր Բնդճանուր ժողով իտի
սայիլ չարիւլարըն քեաթիլէսին քէնտի տէճի-
տէրէճէք իտի, Եանի Կրօնական վէ Վաղա-
թական ժողովարը քէնտի ինթիսապ իթտի.
տէն պաշգա, աղգալին Վարչուլիւնուն Տէր
պիր կիտիլէնէ նէղարէթ իտէճէք իտի. ճալ-
պու քի, լաղըմ կէլէն խասիյէթլէր միգտա-
րի քիֆայէտէ մէղքիւր մէճիլթէրտէ կէօրիւ-
լէմտիլէր, չիւնքի, ինթիլթապ իտէն Երես-
փոխանլար տախի, թըպըր էճալի կիպի,
պաղը ճիճէթլէր իլէ, միգտիլթէրի գուրալար
տա խանըրըլար, այնի թագսիթաթ Վաղա-
թական ժողով իւլլէրինտէ տախի կէօրիւլտիւ,
չէյլէ քի, ինթիսապ իթտիկի Խորճուրըլար
վէ Զոգաթարճուլիւնլար թարաթընտան,
պէթլէնիլէն խրտմէթ վէ իսլաճաթ կէօրիւլ-
մէտի. . .

Պիր իւլլէնճիւս սէպէպ տաճա վարտըր քի,
Տէրնէ գատար ճագըր զաթլինտէ քիւլիւք կի-
պի կէօրիւլտիւր իտէտէ, ինսաթ վէ մէրճամէթ
նէղտիւնտէ, էվվէթթիտէն զիյատէ պիլիւք
սայլըսա սէղա տըր. Եանի տիմէք իսթէրիդ
քի կէրէք Երեսփոխանըր վէ կէրէք սայիլ
մէճիւս վէ գօմիսիօն աղալըրը իշին գուրա գա-
ղանանլար, էճիլիլթ վէ լիյաղաթլարընը
թարթարտան պաշգա, մէմուլիյէթլէրինէ
տէվաթ իտէմէյէճէթլէրին տէր խաթըր իտէ-
րէք, անիտէն իսթիֆալարընը վիլմէլի իտի-
լէր. . .

Երեսփոխան էֆէնտիլէր շիւտի տախի գու-

ԿԱՐԱՊԵՏ Գ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՅԻԼԻՅԷ

— Ի՛նչօլէրտէ կեզիւ ուփագ թէփէք էշ-
եա սաթման չէրճի մագուլէսինտէն Լինտոն
նամ քիմէսնէ, կէչէնէրտէ Սիլիւթրէ թա-
ռափընտա, գաթիլէն ֆէվիթ օլմուշ, վէգա-
թիլի էտէթլէհաճարրի, Լաիրնէլի Պագըրճը
Իրուլան նամ շախս օլտուղու մէյտանէ չը-

գարըմըն օլտուղունտան, մերգում տերտեմի
իլէ, իսթինթագ օլունտուգտա, մերգում
Լնտան իլէ պիլ ռէֆագաթ, Սիլիսթրէ գազա-
սընա թագալի, Գալստրաճ Գարիյէսինէ կի-
տեր իքէն, եօլտա պիր գարպոն իշին պէյն-
լէրինտէ միւնազազ վուգու պուլմասը իւլէ-
րինէ, մագթուլը մերգումուն պաշընա սօքա
իլէ վուրդպ եէրէ տիւշիւրտիւքտէ, մերգում
Լնտան պու տարպըն թէէսիրինտէն ֆէվթ օ-
լաճալընը անլայնարագ, Կարի պունու չէք-
մէքտէն, վէ զաճմէթէ ճան վիրմէքտէն ի-
սէ, պոյնուճու քէս պէնի գուրթար տէյի
կալմարմայըլա, քէնտուսի տալի արթըրգ
մերճամէթ իտերէք, զաճմէթ չէքմէք ի-
շին, մերգումուն քիւշիւք պըչագ իլէ պուղազ-
լայըպ սըգընտրտան գուրթարտըլընը իգրար
իթմիշ, վէ իճապը շէրի վէ նիզամիսի տեր-
տէսթի իճրա պուլունմուշ տուր: թուա

— Էգարդըրտա գազտսընտա Չէքէնտին
գարիյէի խալիլ չափունն սէքիզ եաշընտա
օղու Գատրի, կէչէն կիւն գարիյէ խարիճին-
տէ պիր թագըմ քէօյլիւ չօճուգլար իլէ պիր-
լիքտէ չիչէք թօփլար իքէն, օրտտա պուլու-
նան Չինկեանէ Սալիճ նամ շախս, սապիի
մերգումուն գաթիլ իթմիշ օլմասըլա, գաթիլի
մերգում տերտեմի իլէ իսթինթագ իտիլտիք-
տէ, քէօյ ճիլարընտա քէնտիսինի չիչէք գօ-
քարաճաղը հեթաէն պու չօճուգ չիչէք տէվ-
շիրմէքտէ իսրար իլէ պէրապէր, քէնտուսինի
սէպպ վէ շէթմ իթմիշ օլտուղունտա պինտէն,
պուրասը կիւյա նամուսունա թօգունտու-
ղունտան, վէ տարպ իթմէ պունունըլա թէօ-
քինի Տիտէթ իտէմէյէճէկինի անլատըլըն-
տան, չօճուգու եաթըրըպ, եաշընտա պուլու-
նան քիւշիւք պըչագ իլէ պօղազընը քէստի-
կինի, վէ պաշընը տալի պէտէնինտէն պըր-
տըլընը իգրար վէ իթիրաֆ իթմիշ, վէ մու-
ճաքէմէ վէ մուամէլէյի շէրիյէսի տերտեմի
իճրա պուլունմուշտուր: Սէրգում Գատրի
անա վէ պապասընըն մաճուլու էօմրիւ, վէ
տարթ տիւնեաաէ սէվկիւլիւ պիր տանէսի օլ-
մաղլէ պէրապէր, Տէնուզ սէքիզ եաշընտա օլ-
տուղու Տալտէ, խապիսի մէրգումուն պունուն
պիր չիչէք գօքարմագ Տիտէթիյէ Գատէթա
գուգու կիպի պօղազըլայըպ գաթիլ վէ իթլաֆ
իթմէսի, նասըլ զատտարանէ պիր ֆիյլ ու
ճաքէթթ օլտուղու միւնթաճը պէյան տէյիլ
տիր:

— Սալթա զազէթասընըն եազըլընա
կէօրէ, թուունուս իւմէրասընտան խալիլտ-
տին փաշանըն ֆարիսէ կիտիշի, կէչէնլէրտէ
ագտը թէղէքթիւր օլունան իսթիգրազըն մու-
գափէլէնամէսինէ վազը իմլա էյլէմէք մէմու-
րիյէթինտէն իպարէթ օլարագ, իֆայի մէ-
մուրիյէթէ թուունուս ապտէթ իթմիշտիր:

— Սէմէթէթէյի իտարէսինի մուվազէ-
նէյի մալիյէսի թանդիմ օլունարագ, վարի-
տաթը մէսարիֆաթտան պատէթ թէնըիլ:

պիր խալիլ աչըգ կէօրիւնմէսի իւզէրինէ, Ի-
տարէյի մէգըլարէ միւտիրանը պազը թէն-
գիճտթ տերմէյան իտերէք, իւշ ալայ բի-
նատէ վէ պիր ալայ սիւարինին իլղասը լա-
զըմ կէլտիյի, մաճէլի Տալատիսաթտան տըր:

— Պիր միւտտէթտէն պէրու էքսէր մա-
ճէլէրտէ եազմուլար եազմալըլ, վէ մատ-
տէի զիրաաթ գօրգուլաճաֆ պիր Տալէ կէլ-
միշ իքէն, էլ Տամու իւլաճ, կէչէն փաղար
իթմէսի կիւնիւ, պիր կիւզէլեազմուր եազ-
մաղա պաշայուպ, Բուսճուգ, Եւմու, Եւ-
լարնա, Վէօսթէնճէ, թուլչա, թուր-
նօլա, Եւլիթօլ, Սիտին, Լտալեա, Պէր-
գօֆճա, Նիշ, վէ Սօֆեա թարաֆլարընտա
պիր գաշ սաաթ միւթէվալիեա եազմուր եազ-
տըլը, վէ ճիւմէնին վէ խուսուսի իլէ ա-
ճապը զիրաինին եիւզիւնիւ կիւտիւրտիւյիւ,
Տէր թարաֆտան խապէր ալընմըլ տըր:

Նիւրէ

— Թուուն նամ զազէթանըն տարիլ 19
թարիլի նիւսթէսինտէ, պաղը մալ ֆիյաթ-
լարը շու աթիսթէսի սուրէթտէ պէյան օլուն-
մուշ օլտուղունտան, Բուճ — իլիճէ թիճարէթ
իլէ մշղուլ օլանլարըն պաղը մէրթէպէ ֆա-
յիտէսինի մուճիպ օլուր գըյասիյէ պէյան
իտերիլ:

ԲՈՒՍՃՈՒԳ. Պուղտայըն օգտար 25 փարաաւն
19 փարապա գատար, վէ արրա 11 փարա, գօգօրօզ
15 փարա, վէ չէրվիշ 360 փարա:
ՎԻՏԻՆ. Պուղտայըն օգտար 25 փարաաւն 22
փարապա գատար, արրա 14 փարա, գօգօրօզ 12 փա-
րա, սատէ եաղը 280 փարա, վէ չէրվիշ 360 փարա:
ՎԱՐՆԱ. Պուղտայ 31 փարաաւն 12 փարապա
գատար, արրա 12 փարա, գօգօրօզ 20 փարա, սա-
տէ եաղը 520 փարա, վէ չէրվիշ 380 փարա:
ԳՈՒԼՍ. Պուղտայ 24 փարաաւն 20 փարապա
գատար, արրա 16 փարա, գօգօրօզ 20 փարա, սա-
տէ եաղը 560 փարա, վէ չէրվիշ 440 փարա:
ՍՕՓԵԱ. Պուղտայ 14 փարաաւն 12 փարապա
գատար, արրա 10 փարա, գօգօրօզ 10 փարա, սա-
տէ եաղը 230 փարա, վէ չէրվիշ եօգ:

— Տէրի սէատէթտէ իսթեան իտէն Լա-
թինլէրին Պօղաղ—իշինին Լնաթօլու թա-
րաֆընտա գապրիսթանլարը պուլունմաթը-
ղընտան, թարաֆը Սալթանաթը սէնիյէ-
տէն, իւալիտար իլէ Գուզղունճուգ պէյին-
տէ քէսային 20 պին արըն պիր մաճէլ իճ-
սան պուլրուլտուղու, Գուրիէտէ օղունմուշ
տուր:

ԶԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻԷ

Լմէրիգանըն չիմտիքի ըէյիս Ս. Ղան-
սընըն թէրճէմէյի աճվալինի, Օթինիօն Լա-
սիօնալտան ալարագ, պէր վէչճի աթի պէ-
յան իտերիլ:

Ս. Լնարէօ Ղանսըն, 1808 ղեկտեմբերի
29 ունճու կիւնիւ, չիմալի Լմէրիգանըն Լա-
րօլին նամ էյալէթինտէ թալայ նամ շէ-
Տիրտէ տօղմուշ, վէ 4 եաշընա քէտէրի
վէֆաթ իթմիկինտէն, մերգում 10 եաշընտա
իքէն շէճրի մէզպուրտա պիր թէրըլ եանընա
չըրագ կիրմիշ օղուպ, Տէր նէ գատար 15 եա-
շընտա պիր իյի թէրըլ գալֆասը օլմուշ իս-
տէ, ապա օղումագ եազմագ պիլմէտիյի:

տէն, պիր քերական ապթըն ալմըլ, վէ եա-
լընըլ եազըլարը քէնտուսինէ էօյրէթմէսի ի-
շին, արգատաղը օլան պաշգա պիր գալֆայա
եալմարմըլ, վէ կիճէլէրի չաղըլարագ, պիր
սէնէ զարֆընտա քէնտիւք քէնտինէ քէնտիլէն
օգուլուպ եազմագ էօյրէնմիշ տիր:

1826 սէնէսինտէ, րույի ալմաթէ պիրիճիք
իւմիտի գալմըլ օլան վալիտէսի իլէ զարպի Լ-
մէրիգայէ Տիճրէթ իտերէք, թէնէս էյալէ-
թինին Լրէնվիլ շէճրինտէ իսթեան իթմիշ,
վէ պիր սէնէ մըգտարի, կեաճ թէրըլ գալ-
ֆալըլը վէ կեաճ պիր սայիր եէվիթիլ իլէր
իլէ իմրարը էվգաթ իյլէտիքտէն սօնրա,
1827 սէնէսինտէ էվէնմիշ, վէ Տալիւսի իսէ,
չայէթ իւլ զայէ սաճիպէ տանիշ վէ թալիմ
ու թէրպիյէ պուլունմաղին, մերգումտէն
թաճսիլի մալիւմաթ իյլէմիշ, վէ պիր սէնէ
սօնրա շէճրի մէզպուրտէն մէճիսի պէլէտիյէ-
ինէ աղա, վէ 1830 տ տալի, էճալիյի պէլ-
տէ գուրասը իլէ, շէճրի մէզպուրա միւսէլ-
լիմ ինթիսապ օլունմուշ, վէ իլպու Տէն-
կեալմտէն պէտ իլէ, ումուրու ըօլիթիգատէ
իսթիստամ օլունարագ, 835 սէնէսինտէն
1842 սէնէսինտէ տէկին, միւթէմատիէն 7 սէ-
նէ թէնէս էյալէթինտէ, գալմանիյի վէ Սէ-
նաթօ, եանի աթըլատէկեան մէճիսի աղալը-
ղընտա քէսպի շէճրէթ իթմիշ, վէ 1843 տէ,
Տէմիշլէրի թարաֆընտան, Սալինկիթըն-
տա գօնկրէ նամ մէպուսանը միլէթ մէճիսի
աղալըլ իշին, պէշ տէֆա պուրա գազանմըլ
տըր: Սէնէլէյի Տաղըրէ պիտայէթինտէ,
իւշ սէնէտէն պէրու, Սալինկիթըն շէճրի
Գօնկրէսօսունտա Սէնաթօ աղալըլ իլէ
շէճրէթիւար իքէն, 1862 իտէ միւթէվէֆա
րէյիս թարաֆընտան թէնէս էյալէթի ա-
րէյիս թարաֆընտան թէնտույէ իճալէ գըլըն-
կէրի գօմանտանըլը քէնտույէ իճալէ գըլըն-
մըլ, վէ Տաղըր զաթընտա տէրքեար օլան
տիրպէթ, իսթիգաթ, վէ լիյազաթը իլէ,
մէմուրիյէթի մէգթիւրէյի իտարէ իթմէքտէ
իքէն, կէչէն սէնէ ճիւմճուր թարաֆընտան
րէյիսի սանի ինթիսապ օլունմուշտուր:

— Բուսիա Լիմէրաթթօրու վէլիի աճը միւ-
թէվէֆա րէնս Լիգուլանըն նաշընըն, Լիստէն
Լէթըրպուրգա կէօնտէրիլմէսի զըմընտա,
պիր վարօր տօնատըլաճաղը, վէ մայլէթինէ
տալի պիր ֆիլօ վարօր տօնանմասը վէրիլէճէկի
Տալատիսաթտան պուլունմուշտուր:

— Ղէզայիլէ աղիմէթ իթմիշ օլան Վրան-
սա իմէրաթթօրու Տաղըր թէլէլին, մէմալիքի
մէգթիւրէնին պաղը շէճիլէրինի զիյարէթ-
տէն սօնրա, թուունուս պէյի Տաղըրէթինին
տալի պիր զիյարէթ իթմէք թէնապիլունու-
տա պուլունտուղունտան, միւշարիլէյ Տաղ-
րէթինին գապուլ իթմէք զըմընտա, թու-
նուստա թէտարիքեաթը աղիմէ կէօրիւլու-
կիւ, Վրանսա զաղէթալարը Տալատիսա-
թընտան տըր: